

Zsombói Hírmondó

Zsombó Nagyközség Önkormányzatának hivatalos információs és kulturális kiadványa

A TARTALOMBÓL

Önkormányzati hírek 3. oldal

A „pálinkaadó”-ról 6. oldal

Országos sikerek
a művészeti iskolában 9. oldal

Interjú Dr. Apró Katalinnal
12. oldal

A zsombói legenda 14. oldal

Tájékoztató a Képviselő-testületi ülésen történekről

A Hírmondóban a Képviselő-testületi ülésen történekről készült legutóbbi beszámoló óta 3 alkalommal ülésezett a Képviselő-testület, amelyből az egyik munkaterv szerinti, a másik kettő munkaterven felüli, rendkívüli ülés volt.

2016. MÁRCIUS 10.

– MUNKATERV SZERINTI RENDES ÜLÉS

Az első napirendi pontban a Képviselő-testület lakossági közvilágítási kérelmeket tárgyalta. A döntés alapján az Önkormányzat tárgyalást folytat az EDF Démász közszolgáltatóval, és felméri a közvilágítás fejlesztésének költségeit, lehetőségeit, kiegészítve a falugyűlésen ismertett közvilágításfejlesztési koncepciót az időközben beérkezett Szegedi úti közvilágítás kiépítésével.

A második napirendi pontban a Képviselő-testület elfogadta az Önkormányzat 2016. évi költségvetését. A költségvetés alapján elmondható, hogy az Önkormányzat az előző évekhez hasonlóan mérsékletes, feszes gazdálkodást irányzott elő.

A harmadik napirendi pontban a Képviselő-testület módosította az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatát. A módosítást az indokolta, hogy jogszabályváltozás miatt megváltoztak a kormányzati funkciók és a szakigazgatási rendek, amelyek az Önkormányzat könyvelése és központi norma igénylése szempontjából rendkívül fontosak. Mivel az SZMSZ tartalmazza a szakigazgatási rendeket és kormányzati funkciókat, ezért a módosítása vált szükségessé.

A következő napirendi pontban a Képviselő-testület módosította a Szociális rendeletét. A Szociális rendelet módosítását az indokolta, hogy 2016. januárjában a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal helyszíni ellenőrzést tartott a Zsombói Bóbita Bölcsődében. Az ellenőrzésről jegyzőkönyv készült, melyben megállapításra került, hogy a Szociális Rendelet nem említi meg a gyermekek napközbeni ellátására, étkezésére vonatkozó szabályokat (kérelem benyújtása, elbírálása stb.). Ennek megfelelően a Rendelet módosításával a hiátust a Képviselő-testület pótolta.

Ez követően a Képviselő-testület módosította a Bóbita Bölcsőde Alapdokumentumait (Szervezeti és Működési Szabályzat, Házirend, Szakmai Program). Az Alapdokumentumok módosítását szintén – az előző napirendi pontban már ismertetett – ellenőrzés indokolta. Az ellenőrzés során tett megállapításokat az Alapdokumentumokon is át kellett vezetni, amelyet a Képviselő-testület jóváhagyott.

A következő napirendi pontban a Képviselő-testület elfogadta a Polgármesteri Hivatal munkájáról szóló 2015. évi beszámolót. A beszámolóból kiderült, hogy az egyre növekvő jogszabályi előírásokat, adminisztrációs terhet, feladatokat a Hivatal kollégái jelentős túlmunkával igyekeznek ellátni. A Képviselő-testület köszönetét és elismerését fejezte ki a dolgozók részére 2015. évi munkájukért.

Ezt követően a Képviselő-testület elfogadta az Önkormányzat 2016. évi közbeszerzési tervét. A terv szerint az irányadó értékhatárokat tekintettel 2016. évben 1 db árubeszerzési beruházást kíván Önkormányzatunk megvalósítani. Természetesen az év közben benyújtott pályázatok elnyerése esetén a közbe-

szerzési terv módosítása válik szükségessé.

A következő napirendi pontban a Képviselő-testület, a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása Társulási Megállapodását módosította. A módosítást a 2016. január 1-én hatályba lépő azon jogszabályi változások indokolták, amelyek a Család- és Gyermekjóléti Központokat érintik.

Ezt követően a Képviselő-testület a család- és gyermekjóléti feladatok ellátásával kapcsolatos Együttműködési Megállapodás elfogadásáról döntött. A Megállapodás elfogadása azért vált szükségessé, mert 2016. január 1-től a család- és gyermekjóléti szolgáltatások szociális feladatait a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása, a hatósági feladatait a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása látja el.

A következő napirendi pontban a Képviselő-testület módosította a Mórahalom Város Polgármesteri Hivatalával kötött Együttműködési Megállapodást az építéshatósági feladatokról. A Megállapodást Mórahalom Város Polgármesteri Hivatala valamennyi érintett településsel megkötötte. A módosított Megállapodás értelmében az építéshatósági feladatokkal kapcsolatos – kihelyezett ügyfélfogadás – működési költsége az évi 200.000,- Ft-ról 250.000,- Ft-ra emelkedett. Az emelkedés mértékét a zsombói ügyek számának emelkedése (több helyszíni szemle stb.) okozta.

Ezt követően a Képviselő-testület módosította a 2016. évi rendezvénytervét. A módosítást az indokolta, hogy az idei rendezvénytervet 2015. októberében fogadta el a Képviselő-testület. A rendezvényterv elfogadása óta számos olyan program, rendezvény (ExperiDance fellépései, Rózsa Sándor legenda stb.) időpontja került kialakításra, amelyek nem szerepelnek a rendezvénytervben, továbbá néhány elírás is pontosításra került.

A következő napirendi pontban a Képviselő-testület dr. Szabó Ágnes házi gyermekorvos kérelmét tárgyalta.

Ezt követően a Képviselő-testület elfogadta az ENV-INFO Kft. ajánlatát települési Környezetvédelmi Program elkészítésére. A Program elkészítését jogszabály írja elő, továbbá fontos pályázatok benyújtásához is.

A következő napirendi pontban a Képviselő-testület jóváhagyta a TVI Térségi Vízmű Kft. értékesítésére vonatkozó ajánlatot. A TVI Térségi Vízmű Kft. törzstőkéjében Zsombó Nagyközség Önkormányzatának is volt részesedése 4,92%-kal. A Képviselő-testület jóváhagyta a tulajdoni hányadnak megfelelő értékesítést. Az értékesítés oka a kft. víziközmű-üzemeltetésének megszűnése, a vagyon és a tevékenység leépülése.

Ezt követően a Képviselő-testület az Alföldvíz Zrt. vízterhelési díj tudomásul vételére irányuló kérelme ügyében, miszerint az önkormányzat vegye tudomásul a jogszabályban előírt vízterhelési díjat, nem hozott döntést, mert sürgősségnek ítélte.

A következő napirendi pontban a Képviselő-testület, a Piller Takarékszövetkezet által felajánlott Együttműködési Megállapodást tárgyalta. A Képviselő-testület örömet fejezte ki a pénzintézet megkeresése miatt, és felhatalmazza Gyuris Zsolt polgármestert további tárgyalások lefolytatására.

Az utolsó előtti napirendi pontban a Képviselő-testület döntött a kötelező betelepítési kvóta ügyében, amelynek elutasításában támogatja Magyarország Kormányát.

Az utolsó napirendi pontokban a Képviselő-testület lakossági kérelmeket és civil szervezet kérelmét tárgyalta.

2016. MÁRCIUS 29. – MUNKATERVEN FELÜLI, RENDKÍVÜLI ÜLÉS

A rendkívüli ülés összehívását több pályázat beadási határideje indokolta.

Az első napirendi pontban a Képviselő-testület úgy döntött, hogy pályázatot nyújt be közlekedés fejlesztésére. A döntés alapján Zsombó és Forráskút önkormányzatai olyan kerékpárút építésére nyújtanak be pályázatot, amely a Szeged-Zsombó közigazgatási határtól Forráskúton át vezetne közel a megyehatárig.

A második és egyben utolsó napirendi pontban a Képviselő-testület úgy döntött, hogy a belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer 2. ütemére nyújt be pályázatot. A csapadékvíz-elvezető rendszer további kiépítése tovább csökkentené a belvízkárok kialakulásának veszélyét.

2016. ÁPRILIS 15. – MUNKATERVEN FELÜLI, RENDKÍVÜLI ÜLÉS

A rendkívüli ülés összehívását több pályázat beadási határideje is indokolta.

Az első napirendi pontban a Képviselő-testület úgy döntött,

hogy pályázatot nyújt be a helyi gazdaság fejlesztésére. A pályázat alapján lehetőség nyílna a helyi gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatására. Az erre irányuló fejlesztéseken keresztül települési agrárlogisztikai központ valósulna meg.

A második napirendi pontban a Képviselő-testület úgy döntött, hogy pályázatot nyújt be iparterületek fejlesztésére. A pályázat alapján az önkormányzati tulajdonú iparterületek fejlesztésére, alpinfrastruktúra kiépítésére/bővítésére nyílna lehetőség.

Az utolsó két napirendi pontban a Képviselő-testület lakossági kérelmeket tárgyalt meg. Az elsőben elfogadta és megköszönte azt a lakossági felajánlást, amelyben az Önkormányzat részére felajánlották egy ingatlan tulajdonrészét. Az utolsó napirendi pontban a Képviselő-testület elfogadott egy önkormányzati tulajdonú területre érkezett vételi ajánlatot.

A Képviselő-testület következő, munkaterv szerint ülését várhatóan 2016. május hónap elején tartja.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

DR. CSÚCS ÁRON
JEGYZŐ

Információk röviden

Kedves Zsombóiak!

Néhány rövid hír az önkormányzat közérdeklődésre számot tartó ügyeiről.

Külterületi utak javítása – A legrosszabb szakaszok javítása elkészült. Sajnos nem mindenütt tökéletesen, de ez a tavaszi munkavégzés itt a homoktalajon nem szokott tökéletes lenni. A legrosszabb talajszerkezetű szakaszokon „feláradásra” lehet majd számítani. Ősszel folytatjuk, várom a visszajelzéseket. Itt jegyezném meg, hogy az Önkormányzat Kft-je beszerzett egy markoló munkagépet; az erőink így megsokszorozódtak, és remélhetőleg tudunk haladni az eddig elmaradt utak, vízelvezetők, szikkasztók fokozottabb karbantartásával is.

Kiserdő – a sportpálya felőli részen bejegyezték az Önkormányzatot erdőgazdálkodónak. Várhatóan május-júniusban megkezdődik a „kifárasztása” (gyomirtása) a gyomnövényként jelenlévő zöld juhar nagyobb részének (az értékesebb hímivarú egyedekből maradni fog), ősszel pedig kivágják a remélhetően kellően kifárasztott egyedeket. Ezzel teret adunk az új faegyedek tervszerű betelepítésére. Közben zajlik a közjóléti terv előkészítése Kármán Kolos tájépítész és Sere Ferenc erdész által. Ezzel előkészülünk a várhatóan június-júliusban megjelenő parkerdő-pályázathoz. Ahogy bemutatható állapotba kerül a terv, egy fórumot hívok össze a bemutatására, ahogy a falugyűlésen megbeszéltük. Várjuk az ötleteket.

Platánsor a Szent Mihály utcán – A falugyűlésen elhangzott lakossági jelzésre Kármán Kolos tájépítész felkészült, és május elején utcafórumon a lakókkal közösen eldöntjük a platánok jövőjét (karbantartás, esetleges jövőbeni ritkítás).

Közterületi fásítás – Szívesen várjuk feleslegessé vált fák, cserjék felajánlását közterületeken történő elhelyezésre. Részletek a www.zsombo.hu oldalon.

Pályázatok – Benyújtásra került Forráskúttal közösen a kerékpárút pályázat. Amennyiben nyertes lesz, a főúton a do-

rozsmai közigazgatási határtól közel a megyehatárig lehet egybefüggő kerékpárúton közlekedni. Benyújtottuk a **csapadékvíz-elvezető rendszer** bővítésére irányuló pályázatot is.

Az **ivóvízminőség-javító program** pályázat eredményeként körülbelül egy-két hónap múlva várható a hálózat mechanikus tisztítása (szívacs dugó átengedésével, ami átmeneti ivóvíz-zavarosodást okoz majd), illetve a megfelelő vízminták esetén a tisztított ivóvíz hálózatra bocsátása. Mindkettő részleteiről várhatóan a június elején megjelenő Zsombói Hírmondóban tájékoztatunk, és a szolgáltató is tájékoztatja a lakosságot.

Szennyvízberuházás – A Képviselő-testület döntése értelmében minden társulati érdekeltet megkérdezzük, hogy a 35.000 Ft visszafizetett érdekeltségi hozzájáruláson felüli pénzeszközök felhasználásának mi legyen a sorsa. Az újság megjelenésekor körülbelül már az eredmény is ismert lesz. Bízom benne, hogy a lakosságunk bölcsen fog dönteni, igazi közösségként fog működni, és nem hagyja ki a település ezt a vissza nem térő esélyt az utak helyreállítására.

Nemzeti összetartozás napja – 2016. június 3-án lesz a megemlékezés jó idő esetén a templomkertben, rossz idő esetén a Községi Házban. Akinek ideje engedi, kérem, jöjjön el, és együtt nézzük meg az iskolásaink színvonalas műsorát, és a határon túli, valamint a helyi iskolások versmondó versenyét. Felelősként szokott lenni.

Buszmegállófestés – Az Összefogás Zsombóért Egyesület szervezésében sok jó szándékú zsombói lakos (Szépkorúak Egyesülete, Bölcsőde, Óvoda, Iskola, Szociális intézmény, Polgármesteri Hivatal, ÖZSE-tagság) segítségével sok megálló megújult. Tervezzük még egy nekifutást, hogy idén minden buszmegálló fa buszvárói, padjai, hirdetőtáblái megújuljanak. Időpontegyeztetés később lesz. Várom a jelentkezőket!

Baráti üdvözléssel:

GYURIS ZSOLT
POLGÁRMESTER

A Társulat pénzügyi helyzete

Miután az Európai Unió támogatásával a KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0083 azonosítószámú projekt befejeződött, és az utolsó kivitelezői számlát (2016. február) is rendeztük, lehetőség van egy átlátható képet adni a Társulat pénzügyi helyzetéről.

A beruházás Társulatunk társfinanszírozásával valósult meg, ez azt jelenti, hogy az Önkormányzati Társulás mint beruházó fizette ki a számlák önrészét, de a pénzt ehhez a Társulat biztosította. A Társulás és a Társulat között 2016. március 31-ével időszaki elszámolást végeztünk. Az elszámolás néhány fontos adata:

Kölcsönszerződéssel a Társulásnak átadott összeg:

194 650 000 Ft

A beruházáshoz véglegesen átadott összeg:

125 507 252 Ft

A Társulás által visszafizetendő összeg:

69 142 748 Ft

A véglegesen átadott összegből 14 729 074 Ft a támogatott projekthez, 110 778 178 Ft pedig a pótbekötésekhez kapcsolódik.

A Társulás az Áfa-visszaigénylések lezárta után, előreláthatólag 2016. június 30-ig vissza fogja utalni a visszajáró pénzt a Társulat számlájára.

A Társulat megalakulása óta a küldöttgyűlés által elfogadott éves üzleti tervek alapján gazdálkodik, az üzleti terv teljesítéséről az éves beszámolót tárgyaló és elfogadó küldöttgyűlés mond véleményt. A 2015. gazdasági évről szóló egyszerűsített éves beszámolót a soron következő, május hónapban összeülő küldöttgyűlés tárgyalja. Társulatunk az éves beszámoló közzétételi kötelezettségének mindenkor időben eleget tett. Az éves beszámolók elérhetők az önkormányzati honlapokon és az Elektronikus Beszámoló Portálon (e-beszamolo.im.gov.hu). A lekérde-

zéshez szükség lehet a Társulat adószámára, amely a következő: 13953678-1-06.

A Társulat 2016. március 31-én 812 433 964 Ft pénzkészlettel rendelkezett, ebből lekötött betétben 692 473 205 Ft, folyószámlákon 50 818 011 Ft volt, és a Társulástól visszajáró összeg 69 142 748 Ft.

Az eddig eldöntött visszafizetések várható kiadása 152 000 000 Ft-ra tehető.

A Társulat elmúlt 9 éves gazdálkodásáról elmondható, hogy a működési költségeket a pénzügyi műveletek eredménye és az Európai Fejlesztési Banktól pályázat útján elnyert támogatás teljes mértékben fedezte, így a társulati tagok által befizetett 698 845 000 Ft több mint 30%-os hozammal növelve rendelkezésre állt és áll a beruházási önrész biztosításához, a még elvégzendő beruházási munkák költségének fedezetére és a tagok részére történő visszafizetésre.

A Társulat célja, hogy a hátralévő beruházási munkák mihamarabb befejeződjenek, és az elszámolás megtörténjen. Arra törekszem, hogy 2016 negyedik negyedévében a Társulati pénzmaradványt visszafizethessük tagjainknak, és elkezdődhessen a Társulat elszámolási eljárása.

Felhívom figyelmüket, hogy az önkormányzati honlapokon sok információt (alapszabály, éves beszámolók, pénzügyi helyzet bemutatása stb.) találhatnak a Társulatról. További kérdésekkel megtalálhatnak bennünket a 30/505-5859 és 30/505-1013 telefonszámokon, valamint a vizikozmu.fkut@napnet.hu email-címen.

MARÓTI MIHÁLY
TÁRSULATI ELNÖK

A falugazdász tájékoztatója

Áprilisi aktualitások

AZ ÖSTERMELŐI IGAZOLVÁNYOKKAL KAPCSOLATOS ÜGYINTÉZÉS VÁLTOZOTT!

Ahogy az előző számokban is írtam, az őstermelők 2013-as évben három évre érvényesített őstermelői igazolványai 2015. december 31-én hatályukat veszítették, tehát nem érvényesek. Helyette új igazolvány igénylése válik szükségessé, amely már elektronikus úton fogja tartalmazni az adatokat, és kártya alapú lesz. A kártya alapú igazolványok elkészültéig ideiglenes igazolványt kapnak, amely igazolja a jogszzerű őstermelői tevékenységet. Az igazolvány igénylése díjmentes.

A 2016. március 20-ig igényelt őstermelői igazolványok viszszaemelőleges hatállyal 2016. január 1-től lesznek érvényesek, a március 20. után igényelt igazolványok pedig az aktuális naptól. Ez a szabályozás vonatkozik a járulékfizetésre is. A támogatások igénylésének időszaka alatt (április elejétől május 15-ig) az őstermelői igazolványok ügyintézésére csak a Központban, Szegeden lesz lehetőség, ezért aki csak teheti, a támogatások igénylése előtt jelentkezzen az őstermelői igazolványával.

A 2015. évi gázolaj jövedéki adójának visszaigénylése, valamint az ehhez kapcsolódó szőlő-gyümölcs gázolaj de minimis igénylés rendje nem változott, január 15-től lehetséges az igénylés. Feltétel, hogy rendelkezzen jogszzerű földhasználattal, és rendelkezzen a nevére szóló gázolajszámlákkal. A termelő a jövedéki adóbevallását a nyomtatvány kitöltése után kizárólag elektronikusan nyújthatja be a NAV-hoz. A jövedéki adóbevallással együtt kell megjelölni a nyomtatványon a jogosult személyeknek a szőlő-gyümölcs de minimis támogatási igényt is, ennek elmulasztása jogvesztő.

A 2016-os Egységes támogatási kérelmekkel kapcsolatos információk

A támogatások kifizetése az előzetes ígérek szerint március második felétől ismét folyamatos lesz, az eddig megszokottól eltérően nem kettő, hanem 6-8 részletben fogják megkapni a támogatást a gazdák. A teljes támogatási összeget június 30-ig kell megkapniuk. Az MVH-tól kapott tájékoztatás szerint ahol

a jogszerű földhasználatot vagy bármi mást ellenőrizték, a kifizetés csúszni fog. Bővebb információ az MVH Csongrád megyei kirendeltségén a 62/814-900-as telefonszámon kérhető.

A 2016-os területalapú támogatások igénylése várhatóan április 18-ával kezdődő héten fog indulni, a határidő május 15. lesz. Időpont-egyeztetésre, kérem, jelentkezzenek mihamarabb. A szükséges dokumentumok minden esetben: MVH regisztrációs szám és a JELSZÓ!!!

Lapzártáig a rendeletet nem írták alá, de az előzetes információk alapján a feltételek a tavalyi évhez képest nem sokat változtak.

Az alaptámogatás, melynek mértéke 144,7 €/ha, az eddigi kérelmezési rend szerint történik 2020-ig, minden területünkkel jogosultak leszünk rá, amely megfelel a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot feltételeinek (HMKÁ). Feladatunk ugyanaz, mint eddig, be kell rajzolni a kultúrák területnagyságát és alakját.

A zöld komponens, vagy zöldítés (mértéke 81,3 €/ha) feltételei:

- tárgyévben termesztett növények diverzifikálása; 10 ha szántó területnagyság felett legalább 2, 30 ha területnagyság felett 3 növénykultúra termesztése
- állandó gyepek fenntartása; 2012-ben állandó gyepek feltüntetett területeket nem szabad feltörni, ez már látszódnia fog az idei támogatási kérelmek fotóin.
- ökológiai célterület fenntartása (támogatásra jogosult szántóterület nagysága szerint); 15 ha területnagyság felett kötelezően ki kell jelölni a szántóterület 5%-án, az elszámolható elemekről (pihentetett terület, lucerna elszámolható lesz) a következő számban fogok írni.

Fiatal gazdálkodóknak juttatott támogatás: 40 évnél fiatalabb gazdálkodók esetében lehetséges.

Termeléshez kötött támogatások:

Évente közel ~175 millió euró, ~52,5 mrd Ft – 300 HUF/EUR árfolyamon).

Anyatehén, hizott bika, tejhasznú tehén, cukorrépa, rizs, gyümölcs (mértéke kb. 220 €, táblázatban nem jól szerepel), zöldség ágazat támogatására, plusz fehérjenövények támogatására, szemes fehérjenövények, szálas fehérjenövények (lucerna) támogatására lehet a területalapú támogatás fölé kiegészítő támogatást igényelni, melynek legfontosabb feltétele a fémzárolt vagy certifikált szaporítóanyag használata a megfelelő mennyi-

ségben, gyümölcsösök esetében emellett az ültetvény tőszámbeállottsága és kora, gazdálkodási napló vezetése. A gazdálkodási naplóval kapcsolatban az az információnk, hogy az összes típusát egyesíteni fogják, s egységes szerkezetben kell majd vezetni. A részletekről valószínűleg május végén tudunk beszámolni.

1-5,5 ha területnagyságig lehetséges a kisgazdaságok egyszerűsített támogatásának igénylése.

A tavalyi információktól eltérően az idén hasonló feladataink lesznek, sajnos ugyanazon módszerrel kell berajzolnunk a növénykultúrákat, mint tavaly, és valószínűleg itt is érvényes lesz a 2500 négyzetméteres minimális táblaméret. Ebbe a rendszerbe csak a 2015-ös évben lehetett belépni, Egyetlen kritérium, hogy a területnagyságot öt évig fenn kell tartani. Magasabb szintű támogatásba (alap+zöldítés) bármelyik évben át lehet jelentkezni.

Az esetleges erdőtelepítési támogatások kifizetési kérelmeit is ezzel együtt kell benyújtani.

Gyakorlati tudnivalók, feladatok a termelők részéről:

Az MVH regisztrációs szám és a JELSZÓ ismeretében elkészítjük a meghatalmazásokat, ekkor tudjuk a kérelem kitöltését kezdeni.

Előzetesen a feladat az előző évekhez képest nem változik: pontos táblarajz és területnagyság, valamint a kultúrák ismerete feltétlenül szükséges.

Meg kell mondani pontosan a gazdaság összterületének a nagyságát, valamint az állatalapú jogcímek esetében az állatok darabszámát, szarvasmarhák esetében az igényelt állatok ENAR számát. Ezután történik meg a rajzok felvitele, valamint a támogatási jogcímek rögzítése.

Termeléshez kötött jogcímek esetében: állatalapú jogcímek esetében az ENAR számok, valamint az állatorvosi igazolás szükséges, melyet elektronikus úton kell csatolni.

Növény alapú jogcímek esetében a vetőmagszámlákat, a fémzárlapokat (zacskókat is) elektronikusán szintén csatolnunk kell a kérelemhez. Az ültetvényes jogcímek esetében az ültetvények paramétereinek ismerete szükséges (darabszáma, kora, tőszámbeállottságra vonatkozó igazolást később állítanak ki).

Mivel még a támogatási rendelet nem jelent meg, ezek az információk csak tájékoztató jellegűek, pontos ismeretek valószínűleg csak a következő számban fognak megjelenni. A részletekről, kérem, érdeklődjének. Az aktuális információk, pályázati lehetőségek a www.szechenyi2020.hu, www.fvm.hu, a www.mvh.gov.hu és a www.nak.hu honlapokon, kérem, figyeljék ezeket az oldalakat is.

Tisztelettel:

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Sajtóközlemény

Törökné Balázs Anita egyéni vállalkozó vagyok. Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2015. évben igényelhető támogatás (24/2015.(IV.28) MVM Rendelet) pályázaton indultam, és nyertem 40.000 € vissza nem térítendő támogatást, melyből egy stabil, a magam és családom megélhetését biztosító gazdaságot szeretnék létrehozni. Elsődlegesen fóliasátor és gazdasági épület kialakítását tervezem, középtávon gépbeszerzést és minőségbiztosítási rendszer bevezetését.

TÖRÖKNÉ BALÁZS ANITA

FÖLD ELADÓ

Zsombó és Forráskút határán

1 ha szántó és 1 ha gyepterület eladó.

Ár: 85 Ft/m²

Érdeklődni a 30/487-6755-ös telefonszámon lehet!

Tisztelt Zsombói Lakosok!

A Nótárius Szakmai Egyesület (eredeti nevén: Homokháti Jegyzők Egyesülete) 2000. január elején azzal a céllal alakult meg, hogy a jegyzők szakmai irányító tevékenységét segítse a külső szakemberekkel kiépített és fenntartott partnerkapcsolatokkal; a hatósági jogalkalmazó tevékenység eredményességét javítsa; a helyi tapasztalatokat, kezdeményezéseket ismertesse, átadja.

Az egyesület továbbképzéseket, tapasztalatcseréket, jegyzői klubokat tart, együttműködik más jegyzői egyesületekkel, egyéb szervezetekkel; elősegíti a települések együttműködését.

A ma már 31 fős tagságot számláló szervezet Bácsalmástól Algyőig, Újszentivántól Péterváráig feladatuk tűzte ki, hogy

tagjai révén a helyi lakosság és civil szervezetek részére közérdekű információkat szolgáltatson. Így információs kiadványokat készít aktuális témákról, melyek a lakosság és a civil szervezeteknek nyújthatnak hathatós segítséget.

Ezzel a cikkünkkel egy folyamatot indítanánk el, hónapról hónapra a lakosság széles körét foglalkoztató kérdéseket igyekszünk majd boncolgatni és megválaszolni. Ezúttal dr. Elekes Petra, Mórahalom Város jegyzője ismerteti a köztudatban csak „pálinkaadó” néven rögzült közteherre vonatkozó szabályokat.

Tisztelettel:

DR. CSÚCS ÁRON
JEGYZŐ

Párlat otthoni főzésének szabályai

2015. január 1-jével a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe utalta a magánfőző desztilláló berendezésének bejelentésével, a magánfőzésnél az adóbevallás és az adó megfizetésével kapcsolatos eljárást.

A törvény értelmében a magánfőző a desztillálóberendezés beszerzését köteles bejelenteni a beszerzést követő 15 napon belül a lakóhelye szerinti önkormányzati adóhatósághoz. A magánfőző köteles megőrizni a desztillálóberendezés megszerzésének jogszerűségét igazoló iratot és egy ellenőrzés esetén azt bemutatni.

A 2015. január 1-jét megelőzően beszerzett desztillálóberendezések esetében a bejelentést 2015. január 15-ig kellett megtenni az előírt nyomtatványon.

A bejelentés hiányában a desztillálóberendezés birtoklása jogellenes, egy ellenőrzés esetén a vámhatóság a be nem jelentett készüléket elkobozza jövedéki bírság kiszabása mellett.

Magánfőzőnek az a 18. életévét betöltött gyümölcsstermesztő személy minősül, aki rendelkezik saját tulajdonú gyümölcscsel vagy gyümölcsből származó alapanyaggal és párlat készítésére alkalmas, saját tulajdonú desztillálóberendezéssel.

A magánfőző párlatot kizárólag a lakóhelyén vagy gyümölcsöse helyén használható, legfeljebb 100 liter űrtartalmú desztillálóberendezésen állíthat elő évente legfeljebb 50 liter mennyiségben, amely alatt 50 liter 86 térfogatszázalékos etil-alkoholtartalmú párlatot, vagy legfeljebb ezzel megegyező mennyiségű etil-alkoholtartalmú nagyobb párlatmennyiséget kell érteni. Az 50 liter 86 térfogatszázalék alkoholtartalmú párlat 43 hektoliterfok párlatnak felel meg (például szemléltetve 50 térfogatszázalék alkoholtartalmú párlat esetében az előállítható mennyiség 86 liter).

Magánfőzés keretein belül párlatot csak gyümölcsből, illetve gyümölcsből származó alapanyagból lehet előállítani, egyéb termékből alkoholtermék, szesz előállítása nem megengedett. A tiltott termékek előállítását mulasztási bírság szankció alkalmazása mellett a termék előállítására használt berendezés lefoglalása és elkobozása is fenyegeti.

Abban az esetben, ha a tárgyévben főzött párlat mennyisége meghaladja az 50 litert, akkor a magánfőző a többletmennyiséget köteles haladéktalanul bejelenteni a vámhatóságnak, és a

vámhatósággal egyeztetett módon gondoskodni a többletmennyiség megsemmisítéséről.

A magánfőzőt párlat kizárólag a magánfőző, családtagjai vagy vendégei által fogyasztható el, feltéve, hogy értékesítésre nem kerül sor. A magánfőzőt párlat kizárólag alkoholtermék-adóaktár részére értékesíthető.

Egy tárgyévben belül a természetes személy vagy bérfőzőként vagy magánfőzőként jogosult párlatot előállítani, illetve előállítani, és egy háztartásban belül vagy csak bérfőzőként vagy csak magánfőzőként lehet előállítani, illetve előállítani párlatot.

Amennyiben egy háztartásban több magánfőző él, akkor az adómentesen, illetve az adó megfizetésével előállítható mennyiségek egybeszámítandók (egy háztartásban akkor is csak 50 liter párlat állítható elő adómentesen, ha abban több magánfőző él, azaz az adómentes mennyiséget a háztartásban élő magánfőzők nem vonhatják össze).

Az adóaktár részére történő értékesítéskor, illetve ha a magánfőző az általa előállított magánfőzőt párlattal kíván részt venni párlatok számára meghirdetett versenyen, a párlat eredetét a desztillálóberendezés feletti tulajdonszerzés szerinti bejelentésről, valamint a párlat után megfizetett adóról kiállított önkormányzati adóhatóság igazolása igazolja.

Ha a magánfőző az általa előállított adómentes párlattal kíván részt venni párlatok számára meghirdetett versenyen, az előállítását a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vám- és pénzügyőri igazgatóságainál öt nappal korábban be kell jelentenie, és nyilatkoznia kell, hogy a tárgyévben sem ő, sem a vele egy háztartásban élő más személy nem állít, vagy állított elő bérfőzésben párlatot. Ebben az esetben zárjegyet nem kell igényelnie, és a bejelentése nem minősül adóbevallásnak. A vámhatóság a bejelentés alapján nyolc napon belül a bejelentett mennyiségre származási igazolványt állít ki és bocsát a magánfőző rendelkezésére, azonban e származási igazolvány nem igazolja az adó megfizetését.

Lepárló berendezést gyártani, értékesíteni kizárólag a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) engedélyével lehet. A desztillálóberendezés műszaki, technológiai megfelelőségét a NAV vizsgálja. A desztillálóberendezés beszerzésével, birtoklásával kapcsolatban a magánfőzőnek semmilyen bejelentési kötelezettsége nincs a NAV felé. Mindezek mellett azonban, ha a magánfőző saját maga állítja elő párlat előállítására alkalmas desztillálóberendezését, azt kizárólag a Nemzeti Adó- és Vám-

hivatal engedélyével teheti meg. Az alkoholdermék előállítására alkalmas desztillálóberendezés jogosulatlan előállítása első alkalommal legalább 20 ezer forint összegű, legfeljebb 200 ezer forintig terjedő, ismétlődés esetén legalább az előző alkalommal kiszabható legkisebb jövedéki bírság kétszeresének, legfeljebb az előző alkalommal kiszabható jövedéki bírság legmagasabb összegének kétszereséig terjedő jövedéki bírsággal büntetendő. Ezen túl a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a jogosulatlanul előállított desztillálóberendezést lefoglalja.

A párlatot értékesíteni akkor lehet, ha a magánfőző kistermelőnek minősül, és megfizette a jövedéki adót, az értékesítés palackozva, legfeljebb 2 literes kiszerelésben és párlat zárjeggyel ellátva, a kistermelő saját gazdasága helyén folytatott vendéglátás vagy falusi szálláshely-szolgáltatás keretében lehetséges.

Értékesíthető továbbá a párlat a kistermelő saját gazdasága helyétől légvonalban számítva Magyarország területén legfeljebb 40 km távolságon belüli vásáron vagy piacon is (nem üzlethelyiségben), azonban az értékesítés helye szerint illetékes vámhatósághoz – legkésőbb az értékesítés megkezdése előtt három munkanappal – az értékesítés helyét és időpontját be kell jelenteni. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) ellenőrzései során a jövedéki szabályokban meghatározottak teljesülését vizsgálja, így például a bejelentési kötelezettség teljesítését, a párlat értékesítésére, elidegenítésére vonatkozó szabályok betartását (például a párlat továbbra sem ajándékozható).

2016. január 1-től a pálinka jövedéki adó módosul a magánfőzőtt párlatra vonatkozóan.

PÁRLAT ADÓJEGY BEVEZETÉSÉVEL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

A párlat adójegy egy a magánfőző nevére kiállított, sorszámozott, papír alapú vagy elektronikus vámhatósági igazoló szelvény, ami 1 liter magánfőzőtt párlat után 700 forint jövedéki adó megfizetését, valamint ellenőrzéskor darabonként 1 liter párlat

eredetét igazolja. Formailag, illetve felhasználását tekintve nem azonos a zárjeggyel, adójeggyel.

Párlat adójegyet csak az a magánfőző igényelhet, aki a desztillálóberendezés megszerzését a tulajdonszerzéstől számított 15 napon belül előzetesen bejelentette a lakóhelye szerinti önkormányzati adóhatóság részére.

A párlat adójegy után fizetendő jövedéki adót (adójegyenként 700 forint) a 942 jelzésű NAV egyéb termékek jövedéki adója elnevezésű 10032000-01037313-00000000 számú bevételi számlára kell a magánfőzőnek befizetni. A magánfőzőnek a 2016. évi első igényléskor legalább 3.500 forintot kell megfizetnie (tárgyévben első alkalommal legalább 5 db adójegyet kell igényelni).

A befizetést teljesítő magánfőző későbbi azonosításának érdekében mind a készpénz-átutalási megbízás, mind az átutalás közlemény rovatában szükséges a magánfőző adóazonosító jelének feltüntetése.

Amennyiben a magánfőző a tárgyévben valamilyen okból nem állít elő párlatot, vagy a tervezettnél kevesebb párlatot állít elő, és az igényelt és szabályszerűen átvett párlat adójegyet nem használja fel, abban az esetben a megfizetett jövedéki adó nem igényelhető vissza.

PÁRLAT ADÓJEGY IGÉNYLÉS BENYÚJTÁSÁVAL ÉS FELDOLGOZÁSAVAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

A párlat adójegy igénylést formanyomtatvány felhasználásával a magánfőző lakóhelye szerint illetékes megyei/fővárosi adó- és vámigazgatóság részére kell benyújtani.

A Jót. 64. § (6) bekezdésének módosítása kapcsán ezért egy új elektronikus nyomtatvány kerül bevezetésre „NAV_J27 – Magánfőzők párlat adójegy megrendelése” néven (továbbiakban: párlat adójegy megrendelő), amely elektronikusan és papír alapon egyaránt benyújtható (írásban személyesen, postai úton, telefonon, vagy elektronikus úton az ügyfélkapun keresztül)

TAKARMÁNY:

6791 Szeged-Kiskundorozsma, Kettőshatári út 6.
Telefon: +36 62 556 130

ÁLLATTARTÁSI ESZKÖZÖK:

6728 Szeged, Dorozsmai út 48.
Telefon: +36 62 556 120

NYITVA TARTÁS:

Hétfő - Csütörtök: 07:30 - 16:00
Péntek: 07:30 - 15:00

A Déli-Farm Kft. továbbra is vár minden kedves régi és új vásárlót takarmány- és állattartási eszközöket forgalmazó boltjaiban.

TAVASZI SZEZONKEZDÉSI AJÁNLATUNK:

VETŐMAGOK széles fajtaválasztéka
Tavaszi kalászos és kukorica vetőmagok előjegyezhetők.

Kiváló minőségű **BÁRÁNYTÁPOK** és kiegészítők, valamint problémamegoldó készítmények kaphatók
(Báránnytápok 20 000 Ft feletti vásárlása esetén grátisz nyalósó a készlet erejéig.)

Kínálatunkban még található:
CGF, szója, napraforgódara, nyúl-, baromfi-, sertéstápok, borjúnevelő tápszerek, koncentrátumok, toxinkötők.
Szarvasmarha-szaporítóanyag forgalmazása.

A rendelés mértékétől függően a termékek kiszállítását is vállaljuk előzetes egyeztetés alapján.

a lakóhely szerint illetékes megyei/fővárosi adó- és vámigazgatóság részére.

A párlat adójegy megrendelő beszerezhető a megyei/fővárosi adó- és vámigazgatóságainál papír alapon, továbbá – 2016. január 1-től – letölthető a NAV internetes honlapjáról elektronikus, illetve pdf formátumban is (a megyei/fővárosi adó- és vámigazgatóságainál történő személyes átvételi lehetőség megteremtése érdekében kérem a párlat adójegy megrendelő megfelelő példányszámú nyomtatását).

Az Egységes Képviselői Nyilvántartás 2016. január 1-jei bevezetését követően a magánszemélyek – ügyfélkapus jogosultságuk birtokában – előzetes vámhatósági regisztráció nélkül is be tudják nyújtani beadványaikat.

MAGÁNFŐZÉS SZABÁLYAINAK ELLENŐRZÉSE, JOGKÖVETKEZMÉNYEK

A magánfőző desztillálóberendezésének bejelentésével kapcsolatban és a magánfőzés szabályai betartásának ellenőrzésével kapcsolatban – kivéve a magánfőzőt párlat jogszabálysértő értékesítését – az önkormányzati adóhatóság jár el.

A magánfőzőt párlat megsértő értékesítésén túl továbbra is a vámhatóság jogosult az eljárás lefolytatására, amennyiben:

a) a párlatot előállító természetes személy nem töltötte be a 18. életévét,

b) a természetes személy nem minősül gyümölcstermesztőnek,

c) a párlat-előállítás céljára kialakított desztillálóberendezés ürtartalma a 100 litert meghaladja.

Az önkormányzati adóhatóság az általa lefoglalt jövedéki terméket és desztillálóberendezést elkobozza és megsemmisítésre átadja az állami adó- és vámhatóságnak, ha a jövedéki ügyben jogerősen – a 2016. január 1-jén hatályos – Jöt. 116/C. § szerinti bírság kerül kiszabásra.

PÁRLAT MEGSEMMISÍTÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Amennyiben az önkormányzati adóhatóság a magánfőzés szabályainak ellenőrzése során az évente előállítható mennyiségi korlát túllépését észleli, erről haladéktalanul értesíti az állami adó- és vámhatóságot. Ebben az esetben meg kell vizsgálni, hogy a magánfőző tett-e bejelentést a többletmennyiségről.

Abban az esetben, ha a magánfőző a bejelentést elmulasztotta, fel kell szólítani, hogy tegyen eleget a többletmennyiség megsemmisítésére vonatkozó jogszabályi kötelezettségének, és az illetékes megyei/fővárosi adó- és vámigazgatósággal egyeztesse a többletként előállított párlat megsemmisítésének helyét, időpontját és módját.

PÁRLATTAL KAPCSOLATOS EGYÉB SZABÁLYOK

A magánfőzőt párlat továbbra is kizárólag a magánfőző, családtagjai vagy vendégei által fogyasztható el, illetve kizárólag alkoholtermék-adóraktár (italgyár, szeszfőzde) részére értékesíthető a fenti szabályozás szerint abban az esetben, ha a magánfőző kistermelőnek minősül vagy a kistermelő saját gazdasága helyén folytatott vendéglátással vagy falusi szálláshelyszolgáltatással foglalkozik.

Egy tárgyévén belül a természetes személy vagy bérfőzetőként, vagy magánfőzőként jogosult párlatot előállítani, illetve előállítani. Ez a szabály vonatkozik az egy háztartáson belül élőkre is.

Amennyiben egy háztartásban több bérfőzető vagy több magánfőző él, az éves 86 liter mennyiségi korlát szempontjából általuk főzetett, illetve főzött mennyiségek egybeszámítandók.

**NÓTÁRIUS SZAKMAI EGYESÜLET
DR. ELEKES PETRA
MÓRAHALOM VÁROS JEGYZŐJE**

Sikereink fizikából Erdélyben

Április 15-én két csapattal utaztunk az idén is megrendezett Hauer Erich fizikaversenyre a dél-erdélyi Dévára, a Téglás Gábor Elméleti Liceumba. Az eseményen hetedikről tizenkettődik osztályig együtt versenyeztek a diákok, három kategóriában mérhették össze tudásukat.

Ebben az évben az esszépályázatra egy izgalmas témával neveztünk, „Elképzelések az atomok világáról” címmel. Gombi Anna nyolcadik osztályos, Gárgyán Doroti és Náfrádi Dorka hetedik osztályos tanulók dolgozatukkal – köszönhetően a jól

megszerkesztett power point bemutatásának és az érdeklődést felkeltő előadásmódnak – I. díjat nyertek.

Az „Öveges tanár úr nyomában” néven meghirdetett kategóriában Lukács Anna, Szalai Krisztina nyolcadikos és Mangó Marcell hetedikos tanulónk érdekes kísérleteket mutatott be. A téma, amit körbejártunk – a gyermekjátékok működésének fizikai magyarázata – szintén nagy sikert aratott a közönség és a zsűri körében. A vízzel, hanggal és fénnel kapcsolatos kísérleti bemutató is I. helyezést ért el.

Természetesen iskolánk diákjai sem maradnak le a meglepő kísérletekről. Rendhagyó természetismeret óra keretében minden osztály kipróbálhatja a versenyre készített eszközöket, játékokat.

Itt szeretnénk megköszönni az önkormányzatnak, hogy rendelkezésünkre bocsátotta az önkormányzat kisbuszát, és sofőrünknek, Kothencz Istvánnak a biztonságos utazást.

Még egyszer gratulálunk a gyerekeknek, akik nemcsak tudásukkal, hanem talpraesettségükkel és udvarias, barátságos viselkedésükkel is méltón képviselték iskolánkat a határon túli magyarság körében.

CSAPATTAGOK

fotó: Kothencz István

**TÓTH ANDREA
FELKÉSZÍTŐ PEDAGÓGUS**

Hittanos találkozó

2016. április 23-án, szombaton egyházmegyei hittanos találkozón vettünk részt Szegeden. Én már tavaly is voltam ilyen találkozón, ezért sok ismerős arcot fedeztem fel.

Először egy előadást láttunk, hallottunk, ami a bizalomról szólt. Ezt követően a több száz gyereket kisebb csoportokra osztották. Különböző feladatokban mérjük össze ügyességünket, ami mindenkinek nagyon tetszett. A délelőtti további részében az irgalmasság testi és lelki cselekedeteinek jelképeit festettük zászlókra, amiket a zárándokúton vittünk végig.

Kiválasztották azokat a gyerekeket, akik a saját templomukban szoktak ministrálni, így én is köztük voltam. Nagy öröm volt számunkra, hogy a Fogadalmi templomban ministrálhattunk a záró szentmisén.

A mise után lehetőségünk volt felmenni a templom egyik tornyába. Bár félelmes volt a felvezető út, de megérte, mivel gyönyörű kilátás tárult elénk. A hazavezető úton megbeszéltük a történeteket. Mindenki egyetértett abban, hogy egy igazán jó és tartalmas programnak lehettünk részesei. Volt, akinek az előadás tetszett a legjobban, másoknak a mise és a játék.

Szerintem érdemes volt elmenni, remélem, jövőre is lesz ilyen találkozó.

FÖLDI SAROLT CSENGE

Tavaszi művészeti sikerek a Kós Károly Alapfokú Művészeti Iskolában

A művészeti versenyek szezonja a tavasz. A 2015/2016. tanítási évben sem volt ez másként. Nagy várakozással készül ilyenkor növendék és tanár a megmérettetésre. Két országos, egy megyei és két területi versenyen képviselték növendékeink iskolánkat.

A nevezéseket és az utazásokat a működtető önkormányzat, a Zsombói Diákokért Alapítvány és a művészettámogató szülők segítették. A gyerekek bebizonyították, hogy érdemesek a támogatásra, és ott a helyük az országos versenyeken is. Zsombó ifjú művészeti tehetségeinek eredményei következnek időrendben:

Szentes, 2016. 03. 02. Kortárs Zenei Találkozó
(megyei minősítő)

Kálmán Felícia – szóló kategóriában kiváló minősítés
(zongora, felkészítő tanár: Elekné Sándor Szilvia)

Deszk, 2016. 04. 01. XVIII. Maros Menti Fesztivál
(területi verseny)

Tóth Barnabás – 3. hely
(furulya, felkészítő tanár: Hampel Zsuzsa)

Kiskunfélegyháza, 2016. 04. 10. II. Kiskunfélegyházi Magyar Zeneszerzők Vokális és Hangszeres Műveire kiírt Országos Verseny

Bátki-Fazekas Ilona – szóló kategória 1. hely
(magánének, felkészítő tanár: Veréb Judit)

Kálmán Richárd-Kálmán Felícia – kamarazene kategória 3. hely

(hegedű-zongora, felkészítő tanár: Huszár Emőke, Elekné Sándor Szilvia)

ILONA A AZ ORSZÁGOS ZENEI VERSENY I. HELYEZETTJE

AZ ORSZÁGOS ZENEI VERSENY III. HELYEZETTJEI

fotók: Faragó Gabriella

Üllés, 2016. 04. 15. Fontos Sándor Napok
(területi verseny)

Kálmán Richárd – IV. korcsoport. szóló 1. hely

(hegedű, felkészítő tanár: Huszár Emőke)

Kálmán Virág – III. korcsoport. szóló 1. hely

(hegedű, felkészítő tanár: Huszár Emőke)

Tóth Barnabás – I. korcsoport. szóló 1. hely

(furulya, felkészítő tanár: Hampel Zsuzsa)

Tóth Barnabás-Gyuris Enikő-Szabó Vanessza

– I. korcsoport. Kamara 1. hely

(furulya, felkészítő tanár: Hampel Zsuzsa)

Balogh Lázár Koppány – I. korcsoport. szóló 2. hely

(hegedű, felkészítő tanár: Huszár Emőke)

Varga Vivien Éva – 2. hely

(meseillusztráció, felkészítő tanár: Faragó Gabriella)

Czellár Virág – 3. hely

(versillusztráció, felkészítő tanár: Faragó Gabriella)

Földi Sarolt Csenge – III. korcsoport. 3. hely

(zongora, felkészítő tanár: Hegedűs Károlyné)

**UJVÁRI JANINA AZ ORSZÁGOS KERÁMIA ÉS SZOBRÁSZAT
VERSENY I. HELYEZETTJE** fotó: Faragó Gabriella

**MILÁN AZ ORSZÁGOS FESTÉSZETI VERSENY III.
HELYEZETTJE** fotó: Szunyogné Székési Beáta

**VIVIEN AZ ORSZÁGOS KERÁMIA VERSENY II.
HELYEZETTJE** fotó: Vargáné Vidács Ilona

Eger, 2016. 04. 15–16. „Parafrázis 2016” Országos
Festészeti Verseny

Szunyog Milán – I. korcsoport. 3. hely

(felkészítő tanár: Faragó Gabriella)

Budapest 2016. 04. 22–23. V. Országos Kerámia
és Szobrászat Verseny

Varga Vivien Éva – II. korcsoport 2. hely

Ujvári Janina – III. korcsoport 1. hely

(felkészítő tanárok: Veréb Judit, Faragó Gabriella)

Gratulálunk a növendékeknek, felkészítő tanáraiknak és a méltán büszke szülőknek!

FARAGÓ GABRIELLA
INTÉZMÉNYVEZETŐ

Ismét gyönyörködtünk

A testet, lelket megújító tavasz – újabban – rendszeresen meghozza az ugyancsak felfrissítő, élményt nyújtó koncertet is, melyet a zsombói Kós Károly Alapfokú Művészeti iskola két művésztanára ad a zeneszerető közönségnek.

Az esemény 2016. április 8-án, 17 órakor kezdődött Zsombón a Községi Házban, és „A kovácsműhelytől a szalonokig” címet viselte. A két előadó pedig a már sokunk által ismert és szeretett zongoraművész Hegedűsné Kovács Zsuzsa és a hegedűművész Huszár Emőke volt.

A koncert első száma valóban egy kovácsműhely hangulatát idézte G. Friedrich Händel zongoraművével, amelyből jól érzékelhető volt a kis és nagy kalapácsok hangja az üllőn. Hatásosan érvényesült a művésznő tudása, különösen ahogy ujjai a billentyűkön könnyedén futottak oda-vissza. Ámulatunk most

sem maradt el, amikor a hegedű hangja megszólalt, és nagy elismeréssel gondoltunk az előadó határozott, de finom, művészi játékára.

Felváltva, majd együtt szólaltatták meg J. S. Bach és Frédéric Chopin műveit, természetesen csodálatos előadásban. Szinte megjelent előttünk a jó száz év előtti szalonok világa. Elképzelhettük azt a hangulatot, azt a környezetet, ahol a zeneszerzők előadták friss szerzeményüket, és a hangszeres művészek rendre bemutathatták a tudásukat. Végül a többek által ismert könnyűzene, a ragtime híres alapítója, Scott Joplin Ragtime Piano c. művét hallhattuk. A hangulatot fokozta, hogy a zongora és a hegedű játékosan feleselgettek egymásnak, majd egyetértésben szóltak tovább.

A számokat minden esetben nagy taps követte. A végén a hosszú, ütemes vastaps után még ráadás számot is kaptunk.

Jóleső érzés volt látni, hogy a művészek is boldogok voltak, hiszen önzetlenül, teljes szívből játszottak nekünk! Jogosan fogadták örömmel az elismerés, a hála virágait. Többen is megjegyeztük, hogy a két művész koncertje még a szegedi színházba is beillene. Örülhet Zsombó, hogy ilyen jeles személyeket mondhat magáénak! Mi pedig, akik Szegedről utaztunk ide, szerencséseknek mondhattuk magunkat, hogy ennek az eseménynek a híre már hozzánk is eljutott. Talán érdemes lenne a környező településeket is értesíteni ilyen értékes rendezvényekről.

Bár kissé megkésve, de őszinte szívvel teszem közhírré: Köszönjük, Zsuzsa és Emőke! Kívánunk nektek jó egészséget, sok sikert, és hozzá, továbbra is lelkes közönséget!

SZEPSY ELEONÓRA

Könnyűzenei koncert

A Kós Károly Alapfokú Művészeti Iskola és a Zsombói József Attila Közösségi Ház szervezésében 2016. április 17-én, vasárnap 17 órától került sor az immár hagyományos Könnyűzenei Koncertre.

Bár a koncert már az utóbbi években is mindig népszerű volt, most további új elemekkel gazdagodott, és fergeteges sikert aratott. Az történt, hogy a koncertet kezdettől fogva rendező Veréb Judit művésztanár a színpadtechnikát illetően szabad kezet adott Angyal Áron énekesnek, a Közösségi Ház művelődésszervezőjének. A rendezett, bevált színpadi mozgások, remek ruhák és jelmezek mellé Áron profi fény- és filmtechnikát tervezett és valósított meg. A produkciókat a darabokhoz kapcsolódó vetített bejátszások kísérték, amiktől az előadás egy látványos, profi könnyűzenei showmússorrá kerekedett. A fények játéka, a meseképek, a szálló buborékok, a lángoló démonok... egyszerűen fantasztikus volt az egész. És tegyük hozzá, hogy az

„A SZALONOKBAN”

fotó: Baranyay Antal

előadók kiválóan teljesítettek ebben a produkcióban, ami már nem egy iskolai növendékhangverseny, hanem – showmússorhoz méltón – nagyobb szakmai felkészültséget igényelt. Hampel Zsuzsa, Bátki Fazekas Ilona, Ujvári Bernadett, Angyal Áron és Kovács Péter lépett fel, mindenki remek volt.

Angyal Áron az Imagine Dragons számokat hatalmas kisu-gárással, letisztult kifejezőerővel adta elő. A szakmában evvel a tehetséggel bárhol a világon megállná a helyét. Jó lenne, ha többször tudna visszakanyarodni az énekesi pályára. Ilonka megkapóan szép volt a színpadon. Érzékeny hangon, muzikálisan, őszinte átéléssel, kifejezően énekelt. Zsuzsi remek számokat választott, előadásán végig érződött, hogy mennyire szereti az éneklést. Bernadett felszabadultan, kedvesen énekelt, nagyon sokat fejlődött, érett a hangja. Péter kiváló partnere volt a többieknek. Gratulálok a szervezőknek és az előadóknak, köszönjük!

BÁTKI FAZEKAS ZOLTÁN

U9 fiú forduló

Március 20, Zákányszék

Zsombó SE – TVSC Sándorfalva 24 : 13

Zsombó SE – TVSC Deszk 23 : 7

Mindkét meccsen magabiztosan és sokszor jó játékkal nyertek a fiúk, mindenki lőtt gólokat, és gyakorolhatott. A fordulón jelen volt Bartók Csaba volt válogatott játékos, aki megdicsérte a fiúkat.

ZÁRÓKÉP A ZSOMBÓI TORNÁRÓL

Zsombó Kupa

U7 lány szivacskezilabda torna

Április 16.

A mai U7-es torna sajnos nem teljesen úgy sikerült, ahogy terveztük. Egy csapat hiányzott, ezért az egész program megváltozott. A sok játék és küzdés azért megvolt, a kislányok gyakorolhattak, mindenki jókedvűen tért haza. Újoncot is avattunk Kovács Hegedűs Zsófia személyében, aki meglepően ügyesen mozgott a pályán.

Résztevő csapatok: Szeged KKSE, Zsombó SE és a KSZSE

U9-U10 korosztály

Április 17.

Ezen a tornán a fiúk és a lányok is indultak, még hozzá közös mezőnyben. Vendégünk volt a KSZSE lánycsapata, az FKSE Algyő fiai, a Kiskunhalas lánycsapattal. A Zsombó SE mint rendező 1 fiú, 1 lánycsapattal vett részt a játékban. A gyerekek egy része még szivacskezilabdázik, de a következő bajnokságban már nagypályán fog szerepelni. Kitűnő lehetőség volt gyakorolni és szokni a nagyobb teret és a bőrlabdát.

POLYÁKNÉ FARKAS ÉVA

Zsombói portré

Négy évtized óta folyamatosan Zsombó lakosságának szolgálatában – beszélgetés egy olyan emberrel, aki generációk egészségét óvja, segíti napjainkban is szakmai munkájával.

Gary Chapman szerint a szeretet hét vonása: kedvesség, türelem, megbocsátás, udvariasság, alázat, nagylelkűség, őszinteség. Azt gondolom, hogy akiről ez az írás szól, arra mind a hét vonás igen jellemző.

Kaptam egy megtisztelő és nem mindennapi feladatot: készítsek egy interjút azzal az emberrel, akit gyerekkorom óta ismerek, szeretek, évtizedek óta a zsombóiakat szolgálja, ismert és köztiszteletben álló személy.

Ő Dr. Apró Katalin fogorvos, aki mindig barátságos, közvetlen, és mindenkihez van egy jó szava. Senki nem szeret fogászatra menni, de ő még ezt is elviselhetőbbé teszi számunkra. Köszönöm, doktornő, a tartalmas beszélgetést, türelmet és a sok segítséget!

Régóta ismerjük egymást, mégsem tudom, honnan származol. Mit tudhatunk a családról?

Édesanyám szegedi születésű, beruházási bankban dolgozott. Édesapám a Hódmezővásárhelyhez közeli településen, Mindszenten született tanyasi iskolai tanító gyermekeként. Főhadnagy, felderítő pilóta volt, majd a háború után édesanyámhoz Németországból hazatért. Házasságuk után anyai nagyszüleimnél laktak Szegeden, innen járt tanítani napi vonatozással a tanyasi iskolába. Szegedre kerülése után tanított a régi tanítóképzőben, a II. Gyakorlóban, utolsók között oktatta a jövődöbéli kistanárokat, hogyan kell tanítani 6–9 éves gyerekeket közös osztályban. A gyerekek hihetetlen gyorsan megtanultak olvasni, sok érdekes történetre emlékszem. Még ma is találkozom olyan tanítványaimmal, akik meghatottan beszélnek édesapám emberségéről. Később meghívták a Ságvári Gimnáziumba rajzot, földrajzot, műalkotások elemzését tanítani, onnan ment nyugdíjba. Szépséges festményein gyermekkor kedvenc tájait örököltette meg, de készített néhány zsombói tanyát ábrázoló képet is.

Testvérem és az én megszületésem után a legfontosabb volt szüleim számára, hogy a mi jövőnk és életünk zavartalan tanulással telhessen. Bátyám, aki példaképem, szülész-nőgyógyász professzorként még aktívan dolgozik Hódmezővásárhelyen. Kiváló eredményei készítettek arra, hogy igyekezzek nyomdokaiba lépni. Ez nem sikerült igazán, hiszen nem lettem kormánygyűrűs, kinek minden vizsgálja jeles, de első jelentkezésem sikeres lett az egyetemre, halasztott és utóvizsga nélkül, dicsérrel végeztem. Testvéremmel kapcsolatomban a mai napig konfliktusmentes, sosem felejttem el, hogy első tanulmányi ösztöndíjából vett nekem egy Sokol rádiót. Önzetlen és nagyon jó ember maradt, a legjobb testvér.

Édesanyám és szülei mélyen vallásosak voltak, talán ezért is választotta édesapám a móravárosi templommal határos kis telket az önálló életet jelentő ház építésére. A házépítésben mi, gyerekek is részt vettünk – természetesen elsősorban a bátyám, de büszkén vállalom, hogy a tenyerem az alap döngölése után többször volt vízhólyagos, mint mostanában. Sajnos meg kellett válnom gyermekkorom varázslatos világától, ami bármilyen szegényesnek tűnik a mai igényekhez képest, én még most is a

legszebbnek látom. Szüleim jólelkű emberek voltak, sosem veszekedtek, harmonikus családi légkört teremtettek nekünk, ami segítette, hogy mi jobban boldoguljunk az életben. Most látom csak igazán, mennyi lemondást jelentett ez nekik.

Hová jártál iskolába? Hogy esett a választás az orvosi pályára?

Szegeden végeztem a tanulmányaimat. Először pedagógus szerettem volna lenni. A családban demokrácia volt, édesapám hangoztatta, hogy az lehetek, ami szeretnék, de a tanulmányi eredményeim miatt ragaszkodott az orvosi egyetemi felvételihez, majd annak elvégzése után választhattam önállóan foglalkozást. A fogorvosi érdeklődés oka valószínűleg az lehet, hogy gyermekkoromtól jó fogorvosokkal találkoztam, sosem féltem.

Hogy kerültél Zsombóra?

Az egyetemen segítették a végzősöket munkalehetőségek közvetítésével. Nekem megtetszett, hogy Zsombó-Bordány községbe osztott állásra kerestek fogorvost, megpályáztam. Az elődöm, Szentjobbi Aladár vizsgázott fogász nyugdíjazását követően üresedett meg ez a státusz.

1975. szeptember 1-jével álltam munkába. Egyik nap Zsombón voltam, a másik nap Bordányban. Autóbuszszal jártam ki Szegedről, később, amikor már megtehettem, saját autóval.

Egyszer veszélybe került a zsombói állásom, mert a fogorvosi státusz a községé volt, de nem volt épület, így a megyei főorvos kijelentette, hogy nem maradhatok itt. Bordányban biztosított volt az épület, a munkakönyvembe be akarták írni a változó munkahelyet. Szerencsére a zsombóiak akkor is mellém álltak, biztosítottak egy állandó helyet, kezdetben a mostani óvoda épületben, ahol dr. Kiss István háziorvossal váltva rendeltünk, később az Andrássy úton a tejbegyűjtőnél lett önálló rendelőm.

Szerettem Pistával együtt dolgozni, jó kapcsolatban voltam vele és a családjával. Befogadtak, segítettek pályakezdésemet.

Emlékszem, volt olyan, hogy úgy elhúzódtam mindkét rendelés, hogy az utolsó busszal tudtam elmenni. Nem volt egyszerű a közös rendelőhasználat, de természetes volt az egymáshoz való rugalmas alkalmazkodás. A kezdeti tapasztalatlanságom ellenére a zsombóiak szeretettel befogadtak. Hálás vagyok a régi zsombói fogtechnikusok, asszisztenseim türelméért és együtt-

működéséért, hozzásegítettek ahhoz, hogy ennyi évet tudjak magam mögött a pályán. Sok pozitív élmény, tapasztalat fűződik a munkámhoz.

Hogyan alakult a magánélet, család, gyerekek?

Szerencsésnek tartom magam, mert sok mindent köszönhetek a Jóistennek. Édesanyám minden nap elmondta, ne aggódjak, imádkozni fog helyettem is, ha nem érnék rá, vagy megfélemlenék, hiszen látta, mennyi mindennek és mindenkinek próbálok megfelelni.

15 évesen ismertem meg gyermekeim édesapját, aki már akkor elvárásolt humorával, zongorajátékával, különleges gondolataival. Szüleink, nagyszüleink, dédik segítségével első gyermekem megszületése után is folytattam a tanulmányaimat, így nem kellett évet halasztanom. Két fiam van, György és János Zoltán, akikre nagyon büszke vagyok.

György jó képességű, szorgalmas, konzervatív gondolkodású férfi, a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Karának docense. János szintén nagyon tehetséges, közigazgatási végzettsége van, már régóta Londonban él és dolgozik. Jelenleg választás előtt áll a pályáját illetően. Hasonlít rám, olyan kalandvágyó, mint én voltam. Szeret utazni, ma épp Kambodzsában van.

Mit értesz az alatt, hogy kalandvágyó voltál?

1980–83 között Dél-Jemenben, Adenben éltünk a családommal. Szerettünk volna önálló lakást vásárolni, de nem volt elég pénzünk. Volt egy szervezet, úgy hívták, TESCO, ami orvosokat közvetített ki a világ minden részére, főként a szegényebb országokba.

Így kerültük ki az európai szemmel étellel összeegyeztethetetlen körülmények közé. Nehéz ezt elmondani, hogy mi is volt ott. Hónapokig a páratartalom és a hőmérséklet is igen magas, télen ott olyan az idő, mint itt a forró nyár.

A tengerparton éltünk kényelmes, légkondicionált házban pálmafás kerttel. Én ott is 30 km-re ingáztam egy nagyon szegény faluba. Elképzelhetetlenül rossz körülmények között dolgoztam. Minimális felszereléssel napi 50-60 beteget kellett ellátnom. Egy arab férfi volt az asszisztensem, aki fordított, ha kellett. Amikor angolul nem boldogultunk, kénytelen voltam alapvető dolgokat arabul is megtanulni. Mérföldetlen szegénységben éltek emberek. Kezdetben furcsa volt ez a más világ, a kultúra, a körülmények. Az ottaniak azonban tisztelettel, szeretettel, kedvességgel köszönték meg az egészségügyi szolgálatot. Soha atrocitás nem ért, bár felkészítettek rá. Megdöbbenően sokat tanultam ott az életéről, emberekről. Az értékrendem sokat változott, nem értettem, itthon miért is panaszkodnak emberek.

Itthon az időjárástól kezdve az egyéb lehetőségek széles tárháza áll rendelkezésre az ottani viszonyokhoz képest. Gazdagság van – nem anyagilag értem – Magyarországon, amiről nem veszünk tudomást. Például ha itt elvetsz egy magot, és megfelelően gondoskods róla, növény lesz belőle, köszönhetően a jó klímának és adottságoknak; ott az öntözés is elég nehézkes.

Először hat hónap után, majd évente jöttünk haza, és itthonról tudtunk vinni eszközöket, hogy könnyebb legyen kint a szakmai munka.

Kint megismerkedtünk angol családokkal, akik segítettek nekünk. Miután hazatértünk, évekig ápoltunk jó kapcsolatot velük, sajnos ma már többen nincsenek közöttünk.

Gyakran álmodom még a tengerpartról, az életem egyik legszebb, legizgalmasabb része volt. Hihetetlen élményekben volt részem: sivatagi homokviharból kijutni, cápára vadászni.

Szerencsés időben voltunk kint, utána háborús zavargások

kezdődtek azon a területen. Láthattam a gazdagságot Kuvaitban. Lebombázása előtt több napot is tölthettem legalább tíz alkalommal, utaztam azzal a Rolls-Royce-szal, amivel a királynőt is szállították egy ünnepélyes megnyitóra évekkel előtte, sok érdekes fogadáson vehettem részt. Az utolsó repülőúton hazafelé úgy éreztem, ha ezt élve megúsom, vége a kalandvágyamnak, csak még egyszer szépen nyugodtan dolgozhassak otthon, Zsombón. Miután végleg hazatértünk, ismét munkába is álltam.

A munka mellett mi tölti ki a szabadidődet?

A magyar nyelv szeretete meghatározza az életemet. Sajnos kevesebb idő jut az olvasásra, mint amennyit szeretnék ezzel tölteni. Mostanában Jókai Anna az egyik nagy kedvencem, ha szomorú napom van, Pilinszky Jánostól olvasok. Ha nyugdíjas leszek, el kell olvasnom újra az Ember tragédiáját, már nem kötelező olvasmányként, hanem mint amiből sokat tanulhattam volna.

A munkám miatt a gerincem fokozott terhelés alatt van, régen úsztam, még műugró is voltam, kerékpároztam, tornáztam. Ismét próbálkozom kicsit többet mozogni. Mivel nincs segítségem a házimunkában, győzködöm magam, hogy ez a fizikai munka elég. Zenehallgatás nélkül üres lenne az életem.

A bakancslistámról anyagi okok és korom miatt sajnos a zsalugáteres zsombói ház lekerült, de terveim között szerepel még, hogy utazni szeretnék, elsősorban Magyarországon.

Visszatekintve, hogy látod a pályádat? Jó szakmát választottál? Mit üzensz a fiataloknak?

A fogorvosi szakma a fizikai megterhelés miatt nehezebb, mégis egyre több nő választja. Ezt figyelmen kívül hagytam pályaválasztásomkor.

Ma már megváltozott az oktatás, specializálódott a képzés, a tudomány rohamosan fejlődik. Folyamatosan továbbképzésekre járok, fejlesztem a készségeimet.

Hatalmas felelősségnek érzem, ami a mai egészségügyi ellátásban rám hárul. Fokozott figyelmet fordítok a megelőzésre, mert véleményem szerint ez kulcskérdés. Próbálok minden hozzám fordulónak a legjobb tudásom szerint segíteni úgy, hogy nem az anyagi szempontok vezérelnek. Ebben a világban, mint tudjuk, ez szokatlan.

Ha Zsombón egyetlen autószerelőnek kellene minden lakos autóját folyamatosan karbantartania, és lenne sürgős, és még sürgősebb feladat, a lehetőségek pedig korlátozottak, akkor nehéz mindenkinek elfogadható megoldást találni. Én folyamatosan próbálom áthidalni ezeket a helyzeteket, és rendelkezésre állni mindenkinek; természetesen ez nem kis feladat.

Szerencsésnek érzem magam, sok mindenért köszönetet mondhatok. Szeretem a munkámat, és szeretem Zsombót, az itt élő embereket. A fiataloknak azt tanácsolom, hogy legyenek kitartóak, és küzdjenek az álmaikért, céljaikért.

Mit jelent a címzetes főorvosi kinevezés, amit 2015. november 13-án a Szegedi Egyetem Fogorvos Karának Dékánjától ünnepélyes keretek között vehettél át a Szent-Györgyi Albert nap alakalmával?

Ez egy olyan elismerés, ami a sok évtizedes szakmai munka után jár. Természetesen jól esett. 2013-ban egy zsombói kislány az Astellas Gyermekrajz pályázaton engem nevezett meg és rajzolt le a világ legjobb fogorvosaként, kaptam is Budapestről egy oklevelet. Mindig megmelengeti ez az emlék a szívemet. A mai napig sokan szeretnek, megszólítanak, jönnek hozzám. Kell ennél nagyobb elismerés?

Ritkán látok ennyi alázatot, szerénységet és ilyen hiteles emberi és szakmai hozzáállást, ami a fogorvosunkat jellemzi.

Zsombó Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 144/2015. (XI. 24.) Kt. határozatában gratulált dr. Apró Katalin fogszakorvosnak a címzetes főorvosi kitüntető cím megszerzéséhez.

A Képviselő-testület Zsombó Nagyközség lakóinak a nevében köszönetet mond a 40 éves zsombói egészségügyi szolgálat során végzett kiemelkedő szakmai munkájáért, jó egészséget és további eredményes munkát kíván.

Gárdonyi Géza gondolataival zárom az írásom:

Más az a nő, más! Hiszen a virág is mind a föld szülötte, de ezernyi virág között is mily más a kis alázatos gyöngyvirág! Csupa finomság, csupa titok! Illata semmi más virághoz nem hasonlít, sem a formája. A föld szülötte. De mintha valami ismeretlen világból került volna a földre...

Jó egészséget és további szakmai sikereket kívánunk neked, Doktornő, a szeretteid és a fogadott zsombói „családjaid” körében!

HORVÁTH ÁGNES

Rózsa Sándor Legenda

A zsombói legenda

Előszőr!

Zsombón, a Rózsa Sándorról elnevezett csárda előtti szabadtéren egy kétfelvonásos előadás keretében a legendás alak színpadon is életre kel. A helyszín történetileg összekapcsolható a „hírös” betyár alakjával, az ő és csapata nem mindenki számára áldásos tevékenységével. Impozáns háttérül szolgál a humorral, szerelemmel, nótával, szellemi és fegyveres tusákkal tarkított történetnek.

A nyári est meghitt nyugalmaiba egyszer csak belerobban a cigányzenekar muzsikájának pergése, a táncosok lépteinek dübörgése, a kórus éneke. Egy lakodalom forgatagában találjuk magunkat, ám egyszer csak elhalkul a zeneszó, a táncos lábak remegve állnak meg. Váratlanul felbukkan az, akinek nevét soha nem volt szabad kimondani. Vele együtt előkeverednek hétpróbás csapatának tagjai és a hozzájuk tartozó fehérszemélyek. Semmi másért nem jönnek, mint mulatni, megszállni, sikeres portyájuk gyümölcséből „néhány garast” elherdálni.

A színpadi mesét egy különleges szellemfigura, Rózsa Sándor lelke kíséri végig Oszter Sándor alakításában. Túlvilági bölcs mosollyal szemléli, ahogyan ifjú önmaga (Sarádi Zsolt) éli öntörvényű életét. Ebből ő emlékként, mi friss élményként kapunk egy tartalmas, szórakoztató szeletet Zsombón.

Szereplők:

RÓZSA SÁNDOR LELKE
IFJÚ RÓZSA SÁNDOR
ROZI
VITÉZ MIHÁLY
GAZDA
TÉSASSZONY
PETI
KATONA PÁL
VESZELKA IMRE
BOGÁR MIHÁLY
BOGÁR JÁNOS
BOGÁR LACKÓ
BORCSA
PARASZT
ASSZONY

Oszter Sándor
Sarádi Zsolt
Oszter Alexandra
Korognai Károly
Jakab Tamás
Szilágyi Annamária
Gömöri Krisztián
Janik László
Kárász Zénó
Rácz Tibor
Albert Gábor
Bánvölgyi Tamás
Csorba Kata
Pólos Árpád
Kövesdi Szabó Mária

Rendező: Korognai Károly
Zenei vezető: Látó Richárd
Koreográfus: Nokta Gábor

Közreműködik a Mayossa és a Garaboly néptáncegyüttes, a Bokréta Népdalkör és Báder Béla és cigányzenekara.

Rózsa Sándor nyomában

Rózsa Sándor nevét Magyarországon mindenki ismeri, a népdalok és mondák mellett versek, regények, filmek dolgozták fel életének különböző epizódjait, nevezetesebb tetteit. A népi emlékezet és a művészi feldolgozás azonban gyakran távol áll a valóságtól, a romantikus kép mögött ridegebb tények húzódnak meg.

Természetesen szükségünk van hősökre, akikre fel lehet nézni, jó érzés olyan emberekről hallani, akik az elbizakodott, gazdag urak ellen a szegényekért küzdöttek. A betyárok esetében azonban, ha a korabeli tanúvallomásokat részletesebben megismerjük, jóval árnyaltabb kép bontakozik ki előttünk.

Egy Szeged környéki tanyán 1813. július 16-án, katolikus magyar szülők gyermekeként jött világra Rózsa Sándor. 23 éves fiatal pásztor, amikor két társával elköveti élete első rablását: ellop két tehenet. A másfél éves büntetésből azonban csak tíz

hónapot töltött ki, a 150 botütésnek is csak a felét kell elszednie, mert megszökött Szeged börtönéből. Ettől kezdve élete az üldözök előli menekülés, az egyre súlyosabb, időnként emberöléssel együtt járó rablások, majd újabb menekülések. 1844 végén a folyamatos bujdosásban megfáradva az addig eredményesen menekülő betyár kegyelemért folyamodik a császárhoz, kérve a bűncselekményekért járó büntetés elengedését. Az írni és olvasni nem tudó ember azonban hiába próbált meg visszatérni a becsületes emberek világába, mert a királyi kancellária a szegedi főügyészről olyan véleményt kapott, amely miatt a kérelmét elutasították.

Újabb rablások sorozata után a vármegyék továbbra is eredménytelenül üldözték, így érkezett el az 1848-as esztendő. Szeptemberben a külső támadásoktól veszélyeztetett haza megmenetése reményében toborzókörúton lévő Kossuth Lajos üzenetet kapott, hogy Rózsa Sándor bocsánatot kér addigi tetteiért, s ha

OLVASÓPRÓBÁN

fotó: Angyal Áron

amnesztiát kap, akkor 150 lovasával részt vesz a haza megoltalmazásában. Miután október 3-án Hódmezővásárhelyen a vármegye és a város előjárói is a kegyelem megadására biztatták, Kossuth még aznap írásba adta a kegyelmet azzal a feltétellel, hogy a betyár lovascsapatával a seregvezér rendelkezésére áll. Ha viszont folytatja addigi cselekményeit, akkor érvénytelen a kegyelem.

Kossuth Jókai Mórt bízta meg azzal, hogy elvigye az amnesztialevelet Rózsa Sándornak. Ők azonban – a nagy író által a késsőbbiekben írtak ellenére – személyesen nem találkoztak, mert Jókai egy őrmestert kért meg annak továbbítására. Szabadcsapata Vukovics Sebő délvidéki kormánybiztos jellemzése szerint „Csongrád és Csanád megyei pásztorok, bicskások és zsványok” gyülekezete volt. A szerbek elleni – kicsapongásoktól sem mentes – eredményes csatáik elismeréseként Kossuth Lajos december 15-én hirdetményt tett közzé, melyben az amnesztiát megújította és megerősítette. Váratlan fordulattal ezután Rózsa Sándor nem folytatta tovább a harcot, hanem visszavonult, letelepedett, és békésen élt Bodó Katalinnal, feleségével és két gyermekével. Amikor a katonai helyzet 1849-ben rosszabbra fordult, már hiába kérték, hogy szervezze újjá csapatát, válasza szerint, mióta becsületes ember, azóta kutyába sem veszik korábbi társai.

A szabadságharc bukása után a hatóság megkezdte a korábbi katonák felkutatását és besorozását az osztrák hadseregbe. Október közepétől Rózsa Sándort is keresték, és miután november közepén csak az elfogására küldött katonák egyikének megölése árán tudott elmenekülni, kénytelen volt családját hátrahagyva elbujdosni. Tudta, hogy ha elfogják, nincs kegyelem. Az elrendelt statáriális bíraskodás szerint az elfogott betyárokat három napon belül fel kellett akasztani.

Az újabb és újabb hajtóvadászatok azonban eredménytelenek maradtak. Pedig példátlanul szigorú intézkedésekkel próbálták megfélemlíteni az embereket, hogy a bujdosók kénytelenek legyenek feladni magukat: többek közt azzal, hogy aki egy betyárnak szállást vagy ételt adott, azt haditörvényszék elé állították. Mivel Rózsa Sándor esetében nem jártak eredménnyel, 1853 márciusában 10 000 pengő vérdíjat tűztek ki a fejére, amit magyar, német és román nyelvű körözőlevélben tettek közhírré. Abban bíztak, hogy a tekintélyes summa az esetleges bosszútól rettegő embereket felbátorítja, de nem így történt. Hiába bukkantak fel újabb és újabb adatok, nem akadt olyan ember, aki a hatóságoknak pontos információt adott volna. 1853 novemberében letartóztatták hát Bodó Katalint, akit előbb más asszonyokkal tartottak egy cellában, majd 1854-től magánzárkába került, de továbbra sem tudtak meg semmit a betyárról.

A következő években egyáltalán nem kaptak róla információt a hatóságok. Amikor 1857 májusában két csendőr Szeged határában vadászat közben véletlenül a búzavetésben a közelébe

ért, néhány golyóval futamította meg őket. Rózsa Sándor bizonyos hírek alapján arra gyanakodott, hogy egyik jó embere, az őt sokat rejtgető Katona Pál segítségével jutottak a nyomára, ezért felelősségre akarta vonni. Dulakodás közben Katona halálos sebet kapott egy puskalövéstől, a zajra oda érkező felesége pedig a földről feltápaszkodó betyárkirályt csapta fejbe egy fejszével. A szomszédok aztán megkötözték az eszméletlen embert. A sors különös játékaként az évtizedekig eredménytelenül üldözött híres betyárt végül egy asszonynak köszönhetően fogták el.

A betyár a hírhedt kufsteini várban raboskodott 1865-ig, amikor a theresianstadti börtönbe helyezték át, mivel kérvényei eredményeként a császár 15 évre változtatta az életfogytiglani büntetést. Aztán megtörtént az, amire senki nem számított: 1868 áprilisában Mária Valéria hercegnő születése alkalmából kegyelmet kapott és kiszabadult. Rövid szegedi tartózkodás után Pestre utazott, és Andrássy Gyula miniszterelnöktől azt kérte, hadd lehessen pandúr. Végül is nem teljesülhetett a vágya – az elutasításnál arra hivatkozva, hogy írástudatlan –, így nem üldözhetette a törvényszegőket. Hiába próbált jó útra térni, egy idő után ott folytatta, ahol abbahagyta. 1869 januárjában

VENDÉGEM VOLT Oszter Sándor

fotó: Hajdu Tamás

csellel, azt ígérve neki, hogy végül mégis csak megérkezett a fővárosból a kinevezése, becsalták a szegedi várba, hogy átvegye azt – csak így voltak képesek elfogni. A tárgyalás után az életfogytiglanra ítélt rab az illavai fegyházba került. Az ügyész azonban eredményesen fellebbezett, és miután 1872 márciusában Rózsa Sándort kötél általi halálra ítélték, 1873 májusában átvitték a szamosújvári börtönbe. A királytól a következő évben ismét kegyelmet kapott. A rabságában szabómesterséget folytató egykori betyárkirály 65 éves korában, 1878. november 22-én gümőkórban hunyt el.

HAJDU LAJOS

FORRÁS: ZSUPOS ZOLTÁN

**ELŐADÁSOK: 2016. AUGUSZTUS 12., 13. - 20.30
(ESŐNAP: AUGUSZTUS 14.)**

JEGYEK KAPHATÓK:

Online:

www.zsomboiszin haz.hu

József Attila Községi Ház:

6792 Zsombó, Alkotmány u. 1. | (62) 595 560

Tourinform - Szeged:

6720 Szeged, Dugonics tér 2. | (62) 488 690

Rózsa Sándor

— LEGENDA —

ZENÉS BETYÁRJÁTÉK

RÓZSA SÁNDOR LELKE: **OSZTER SÁNDOR**

RÓZSA SÁNDOR: SARÁDI ZSOLT

OSZTER ALEXANDRA

RÁCZ TIBOR

JANIK LÁSZLÓ

SZILÁGYI ANNAMÁRIA

CSORBA KATA

KÖVESDI SZABÓ MÁRIA

JAKAB TAMÁS

KOROGNAI KÁROLY

KÁRÁSZ ZÉNÓ

GÖMÖRI KRISZTIÁN

BÁNVÖLGYI TAMÁS

PÓLOS ÁRPÁD

ALBERT GÁBOR

RENDEZŐ: KOROGNAI KÁROLY

2016. AUGUSZTUS 12. és 13., 20³⁰ ÓRA

ESŐNAP: AUGUSZTUS 14.

ZSOMBÓ, RÓZSA SÁNDOR CSÁRDA

SZABADTÉRI SZÍNPAD

JEGYEK KAPHATÓK:

JÓZSEF ATTILA KÖZÖSSÉGI HÁZ

6792 ZSOMBÓ, ALKOTMÁNY U. 1. | (62) 595 560

ONLINE

WWW.ZSOMBOISZINHAZ.HU

TOURINFORM - SZEGED

6720 SZEGED, DUGONICS TÉR 2. | (62) 488 690

WWW.FACEBOOK.COM/ZSOMBOISZABADTERISZINPAD

Nemzeti Kulturális Alap

Kiadja: Zsombói Polgármesteri Hivatal, Szerkesztőség címe: 6792 Zsombó, Alkotmány utca 1. Tel/fax: 62/595-560, E-mail: hirmondo@zsombo.hu, web: www.zsombo.hu, www.kultura.zsombo.hu Felelős kiadó: Zsombói Polgármesteri Hivatal vezetője, Felelős szerkesztő: Hajdu Lajos, Szerkesztés, tördelés: Angyal Áron, Korrektúra: Bálint Lea, Arculat: Szakács László, Köszönjük mindenkinek, akik írásaikkal, fotóikkal segítik munkánkat. Megjelenik évente tízszer, 1350 példányban. ISSN 2060-1018 / ISSN 2062-2686

A szerkesztőség nem vállal felelősséget a külső forrásból megjelenő cikkek és hirdetések tartalmáért.